
Saksbehandler: Eli Eriksrud
Arkivsaksnr.: 16/956

Arkiv:

KOMMUNEREFORMEN: HVORDAN MØTE FRAMTIDENS UTFORDRINGER PÅ EGNE BEIN SOM ØYER KOMMUNE ?

Vedlegg:

Styringsgruppens forslag til tilbakemelding til Fylkesmannen i Oppland «KOMMUNEREFORMEN – Hvordan møte framtidens utfordringer på egne bein som Øyer kommune ?» Dokumentet har fire vedlegg.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- ✓ Diverse bakgrunnsmateriale
- ✓ Diverse møtereferat
- ✓ Kommunestyresak 96/15 der kommunestyret tok intensjonsplanen (ny kommune) til orientering og ga oppdraget knyttet til å møte framtidens utfordringer på egne bein til styrings- og prosjektgruppen
- ✓ Kommunestyresakene 92/15 og 12/16 som begge omhandler alternativet med en ny kommune

Sammendrag:

Styringsgruppen som fikk i oppdrag å gi svar på hvordan fremtidens utfordringer skal møtes av Øyer kommune på egne bein, legger fram sitt forslag til tilbakemelding for kommunestyret. Styringsgruppens konklusjon:

«Vår konklusjon er at vi har tro på at vi skal klare å møte framtidens utfordringer som egen kommune gjennom omstilling, godt samarbeid og ved å bidra til flere trygge helårsarbeidsplasser som grunnlag for økt bosetting. Vi overlever fordi vi jobber smart og lykkes med å skape vekst i kommunen.»

Styringsgruppen rår kommunestyret til å slutte seg til tilbakemeldingen slik den foreligger.

Saksutredning:

Bakgrunn: Fylkesmannens oppdrag til kommunene

Fylkesmannen klargjør i brev datert 27.11.2015 sine forventninger til og vurderinger av kommunenes kommunereformvedtak. I brevet står det blant annet:

«Fylkesmannen forventer at det er gjort en vurdering av hvorvidt kommunen, gjennom en ny kommune eller på egen hånd, er i stand til å løse lovpålagte oppgaver og håndtere utfordringene den står overfor – i dag og 20 – 30 år fram i tid.

Fylkesmannens vurdering vil være todelt. Vi vil for det første vurdere prosessen som ligger bak vedtaket. Her er politisk forankring og innbyggerinvolvering sentralt.

For det andre vil vi vurdere om vedtaket som er gjort er i tråd med hovedmålene i reformen. Her vil det bli gjort en faglig helhetsvurdering sett opp mot viktige samfunnsutviklingstrekk.»

Når det gjelder den faglige helhetsvurderingen vil Fylkesmannen legge vekt på om og på hvilken måte, kommunene har vurdert og besvart 6 hovedspørsmål.

Alternativet «gjennom en ny kommune»

I møter 29.10.2015 besluttet kommunestyrene i Gausdal, Lillehammer, Ringebru og Øyer at kommunereformprosessen skulle avsluttes i denne omgang og intensjonsplanen fullføres (Ringebru kommunestyre tok ut ordene «i denne omgang»). Felles rapportering fra de fire kommunene består av

- ✓ Intensjonsplan, tatt til orientering i de fire kommunestyrene i november 2015
- ✓ Sluttrapport for kommunereformprosessen i Gausdal, Lillehammer, Ringebru og Øyer 2014 – 2015, behandlet i kommunestyret i Øyer i K-sak 12/16 (møte 17.03.2016).

Alternativet «på egen hånd»

Kommunestyret besluttet i K-sak 96/15 hvem som skulle arbeide fram forslag til kommunestyrets svar på hvordan fremtidens utfordringer skal møtes på egne bein. Styringsgruppe ble formannskapet med tillegg av det partiet i kommunestyret som ikke har noe medlem i formannskapet (KrF). Prosjektgruppe (arbeidsutvalg) består av ordfører (leder), varaordfører og opposisjonsleder.

Styringsgruppen vedtok mandat, møteplan, arbeidsmåte og framdriftsplan for oppdraget i sitt møte 19.01.2016. Det løpet som ble lagt i januar er stort sett fulgt. Det er opprettet et eget meny punkt på hjemmesida der alt skriftlig materiell er lagt ut fortløpende. De hovedtillitsvalgte (HTV) er holdt fortløpende oppdatert ved at leder i prosjektgruppa har orientert i de faste drøftingsmøtene med HTV.

Høringsprosessen

I perioden 13.05. – 29.05.16 er utkast til tilbakemelding lagt ut på høring. Ved siden av de fire rådene, Eldrerådet, Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne mm, Ungdomsrådet og Flerkulturelt råd, er de politiske partiene, arbeidstakerorganisasjonene og 19 øvrig råd, lag og foreninger særskilt invitert til å uttale seg.

Det er kommet tre høringsuttalelser som gjengis i sin helhet.

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne behandlet saken i møte 24.05.16, sak 8/16. Rådet ga følgende uttalelse:

«Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne støtter styringsgruppas utredning om: «Kommunereformen - Hvordan møte framtidens utfordringer på egne bein.»

Rådet har merket seg den demografiske utviklingen og spesielt befolkningsframskrivningene som viser økning i de eldste aldersgruppene. Rådet mener det må legges opp en aktiv politikk som innebærer forebygging og tidlig innsats for eldre.

*Videre er rådet opptatt av at tidlig innsats gjennom **hele** livsløpet må være i fokus for de*

kommunale prioriteringene framover og viser i den sammenheng også til de gjennomgående målene i kommuneplanens samfunnsdel, folkehelse, barn og unge og universell utforming.

For å sikre vekst og utvikling i kommunen og nye innbyggere, vil rådet understreke betydningen av at det føres en aktiv politikk som kan bidra til næringsutvikling og økt boligbygging i kommunen.»

Flerkulturelt råd behandlet saken i møte 26.05.16. Rådet ga følgende uttalelse:
«Flerkulturelt råd støtter styringsgruppas utredning om: Kommunereformen - Hvordan møte framtidens utfordringer på egne bein.

Flerkulturelt råd er opptatt av at det må føres en aktiv nærings- og boligpolitikk som bidrar til at bosatte flyktninger kan få arbeid og bolig i kommunen.

Flerkulturelt råd opplever at det skjer mye bra i Øyer når det gjelder samarbeid mellom frivillig sektor, offentlig sektor og flyktninggruppa. Tilrettelegging av arenaer og møteplasser som ytterligere kan underbygge dette samarbeidet og bidra til å utvikle det, bør være i fokus framover. Et godt samarbeid vil kunne bidra til at det potensialet og de ressurser som ligger i at Øyer kommune er en flerkulturell kommune, kan bli bedre utnyttet.

Flerkulturelt råd er opptatt av at de ressurser og den kompetanse som flyktningene har, blir sett og brukt godt framover.»

Ungdomsrådets leder, mail 01.06.16. «Jeg synes utkastet ser bra ut !»

Åpne møter. I høringsperioden er det holdt to åpne møter. I møtene gjennomgikk ordføreren utkast til tilbakemelding. De frammøtte fikk anledning til å stille spørsmål og kommentere utkastet.

Rådmannens kommentarer

I saker som blir forberedt for kommunestyrebehandling gjennom ordningen med saksutvalg, har rådmannen mulighet for å framføre sitt syn på saken ved at dette innarbeides i saksutredningen. Rådmannen ønsker å berømme prosjekt- og styringsgruppe for en godt tilrettelagt prosess for arbeidet med tilbakemeldingen. Det politiske engasjementet har vært stort, og bred involvering er godt planlagt og gjennomført i henhold til planene.

Rådmannen erkjenner de faktiske forhold når det gjelder kommunestyrets holdning til kommunesammenslåing. Rådmannen ser store fordeler ved sammenslåing, og viser blant annet til utredningene som ble utarbeidet i samarbeid med Gausdal, Lillehammer og Ringebu. Alternativet med egen kommune innebærer at omstillinger, innovasjon og nytenking i mye større grad enn i dag, må prege organisasjonen. For å møte de framtidige utfordringene på egne bein vil det være behov for ytterligere samarbeid både innenfor dagens 3:1-kommuner og med øvrige kommuner i Gudbrandsdalen.

Vurdering:

Tilbakemeldingen til fylkesmannen – Hvordan møte framtidens utfordringer på egne bein som Øyer kommune ? er et resultat av en godt planlagt prosess som fra oppstarten la til rette for bred involvering. Planen som ble lagt i januar er lojalt fulgt opp av prosjektgruppa hele veien fram til kommunestyrebehandlingen i juni 2016.

Tilbakemeldingen er grundig med en innledning der det fokuseres på de fem viktigste utviklingstrekkene for kommunen de neste 20 årene. Slik vi ser det er disse befolkningsøkning – både blant fastboende og deltidsboende (sesongarbeidere, turister og hytteboere), store arrangementer, forbedring av infrastrukturen og den teknologiske hverdagen, destinasjonsutviklingen – utvikling mot en helårsdestinasjon og nye arbeidsplasser i et mer variert næringsliv. De seks spørsmålene fra fylkesmannen er kommentert og strategier for å møte utfordringene på egne bein framgår.

Konklusjonen lyder slik:

«Vår konklusjon er at vi har tro på at vi skal klare å møte framtidens utfordringer som egen kommune gjennom omstilling, godt samarbeid og ved å bidra til flere trygge helårsarbeidsplasser som grunnlag for økt bosetting. Vi overlever fordi vi jobber smart og lykkes med å skape vekst i kommunen.»

Prosjektgruppens forslag til innstilling:

Kommunestyret slutter seg til styringsgruppens tilbakemelding til Fylkesmannen i Oppland «KOMMUNEREFORMEN – Hvordan møte framtidens utfordringer på egne bein som Øyer kommune ?»

Brit K. Lundgård

Leder av styringsgruppen